

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Протокол № 7 від 04.05.2020 р.

Голова Вченої ради

Ректор В. С. Пономаренко

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	29 Міжнародні відносини
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	292 Міжнародні економічні відносини

ХАРКІВ, 2020

I. ПРЕАМБУЛА

1. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Освітньо-професійна програма вищої освіти галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджена та введена в дію Наказом ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця від 04.05.2020 р. №55 у відповідності до рішення вченої ради університету від 04.05.2020 р. Протокол №7.

2. РОЗРОБНИКИ ОПП

Журба Ігор Євгенович – доктор економічних наук, професор; професор кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу.

Отенко Ірина Павлівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу;

Пархоменко Наталія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент; доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу.

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Освітня програма	Міжнародний бізнес
Освітня кваліфікація	Бакалавр міжнародних економічних відносин
Професійна(і) кваліфікація(ї)	-
Кваліфікація в Дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – Міжнародні економічні відносини Освітня програма – Міжнародний бізнес
Опис предметної області	<p>Об’єкт вивчення – функціонування та розвиток світового господарства, форм міжнародних економічних відносин і механізмів їх реалізації, мотивації й поведінки суб’єктів міжнародних економічних відносин на мікро-, мезо-, макро- та мегарівнях, у процесі еволюції міжнародних відносин та міжнародного співробітництва.</p> <p>Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв’язувати спеціалізовані складні задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у сфері міжнародних економічних відносин.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області – економіка світогосподарських зв’язків з її закономірностями формування та розвитку суспільних відтворювальних процесів у їх взаємозв’язку і взаємозалежності на основі міжнародної економічної діяльності, міжнародного поділу праці та інституціонального механізму регулювання в процесі трансформації міжнародних економічних відносин та міжнародного економічного співробітництва.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, економіко-математичного аналізу та прогнозування, методики аналізу даних, технології пошуку й обробки інформації, експертного оцінювання результатів реалізації міжнародних економічних відносин.</p> <p>Інструменти: сучасні інформаційно-аналітичні системи, стандартні та спеціальні програмні продукти.</p>
Академічні права випускників	Випускник бакалаврського рівня вищої освіти може продовжувати навчання на освітньому рівні магістр, а також підвищувати кваліфікацію й отримувати додаткову освіту за сертифікованими програмами та програмами післядипломного навчання.

III. ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВІДПОВІДНОГО СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Обсяг освітньої програми підготовки бакалавра галузі знань 29
Міжнародні відносини спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини:
на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС,

Термін навчання:

денна форма - три роки 10 місяців;

заочна форма - чотири роки 10 місяців.

Цикли підготовки	Кількість кредитів ECTS
Цикл загальної підготовки	81 (34 %)
ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	51 (21 %)
ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	30 (13 %)
Цикл професійної підготовки	159 (66 %)
ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	129 (54 %)
ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	30 (12 %)

Вибіркова складова освітньо-професійної програми складається з: вибіркового навчальних дисциплін за спрямуванням, майнора або вільних майнорів, мейджорів. Здобувач вищої освіти обирає 1 майнор або 4 вільні майнори з загальноуніверситетського пулу дисциплін. Майнор, як правило, складається з 4 навчальних дисциплін. Обсяг кожної дисципліни майнора (вільного майнора) – 5 кредитів ЄКТС. Як виняток, майнор може складатися з 2 навчальних дисциплін. Тоді, обсяг кожної дисципліни майнора – 10 кредитів ЄКТС. Дисципліни майнора (вільного майнора) викладаються по одній дисципліні в 3, 4, 5, 6 семестрах. Формою підсумкового контролю дисциплін майнора (вільного майнора) є залік. Вибіркові навчальні дисципліни за спрямуванням обов'язковими для здобувачів освітньої програми. Здобувачам вищої освіти пропонується обрати 1 дисципліну соціально-психологічного спрямування та 1 дисципліну технологічного спрямування. Обсяг вибіркової навчальної дисципліни за спрямуванням - 5 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю за вибірковою навчальною дисципліною соціально-психологічного та технологічного спрямування є залік. Вибіркова навчальна дисципліна соціально-психологічного спрямування викладається в 3 семестрі. Вибіркова навчальна дисципліна технологічного спрямування викладається в 2 семестрі. Здобувачам освіти пропонується обрати один з мейджорів «Аналітичне забезпечення міжнародного бізнесу» або «Менеджмент і маркетинг».

IV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим. 4. Здатність планувати та управляти часом. 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 6. Здатність спілкуватися іноземними мовами. 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 9. Уміння бути критичним та самокритичним. 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 11. Здатність працювати в команді. 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції. 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин. 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку. 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях. 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

	<p>6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.</p> <p>7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.</p> <p>8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.</p> <p>9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.</p> <p>10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.</p> <p>11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків</p> <p>12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.</p> <p>13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.</p> <p>14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.</p> <p>15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p> <p>16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.</p>
--	--

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 292 МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

РН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

PH4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

PH5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

PH6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

PH7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

PH8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

PH9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

PH10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

PH11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

PH12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

PH13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

PH14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

PH15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

PH16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних

економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

PH17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

PH18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

PH19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

PH20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

PH21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

PH22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

PH23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

PH24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

PH25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

V. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»,
спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес»

Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Структура, %
	кредитів ЄКТС	годин	
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	51	1530	21%
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	30	900	13%
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	129	3870	54%
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	30	900	12%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	240	7200	100 %
<i>в тому числі: вибіркова складова</i>	<i>60</i>	<i>1800</i>	<i>25 %</i>

Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Форма контролю
	кредитів ЄКТС	годин	
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
Українська мова (за професійним спрямуванням)	5	150	Екзамен
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	27	810	Залік, Екзамен Залік, Екзамен Залік, Екзамен
Іноземна мова академічної та професійної комунікації	4	120	Залік
Всесвітня історія	5	150	Екзамен
Філософія	5	150	Екзамен
Вища математика	5	150	Екзамен
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	5	150	Залік
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА ТЕХНОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	5	150	Залік
МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	150	Залік
МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	150	Залік
МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	150	Залік
МАЙНОР або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР	5	150	Залік
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
Країнознавство та організаційна поведінка іноземного підприємства	5	150	Залік
Інформаційні технології	5	150	Залік
Міжнародне право	5	150	Екзамен
Менеджмент	5	150	Екзамен
Основи фінансів	4	120	Екзамен
Основи зовнішньоекономічної діяльності	5	150	Залік
Міжнародні відносини та світова політика	4	120	Екзамен

Світова економіка та міжнародні економічні відносини	5	150	Екзамен
Маркетинг	4	120	Залік
Міжнародні організації	5	150	Екзамен
Управління персоналом міжнародної компанії	5	150	Екзамен
Інформаційно-аналітичний інструментарій міжнародного бізнесу	5	150	Екзамен
Курсова робота: інформаційно-аналітичний інструментарій міжнародного бізнесу	1	30	Курсова робота
Курсова робота: основи зовнішньоекономічної діяльності	1	30	Курсова робота
Міжнародні фінанси	5	150	Екзамен
Стратегічний менеджмент	4	120	Залік
Аналіз зовнішньоекономічної діяльності	4	120	Екзамен
Міжнародні контракти	4	120	Залік
Міжнародне підприємництво	4	120	Залік
Економіко-математичні методи в міжнародному бізнесі	5	150	Залік
Макро- і мікроекономіка	5	150	Залік
Економіка бізнесу	4	120	Залік
НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА»	1	30	Залік
ТРЕНІНГ-КУРС «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»	2	60	Залік
ТРЕНІНГ-КУРС «ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ»	2	60	Залік
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА	3	90	ЗВІТ
ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА	13	390	ЗВІТ
ДИПЛОМНА РОБОТА	14	420	Дипломна робота

<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
<i>МЕЙДЖОР «Аналітичне забезпечення міжнародного бізнесу»</i>			
Міжнародна інформація	5	150	Екзамен
Міжнародна статистика	5	150	Залік
Аналіз міжнародних ринків	5	150	Екзамен
Міжнародні стандарти бізнесу	5	150	Екзамен
Міжнародний консалтинг	5	150	Залік
Економічна дипломатія	5	150	Екзамен
<i>МЕЙДЖОР «Менеджмент і маркетинг»</i>			
Міжнародний бухгалтерський облік	5	150	Екзамен
Міжнародний операційний менеджмент та логістика	5	150	Залік
Технології комунікації міжнародного бізнесу	5	150	Екзамен
Міжнародний інноваційний менеджмент	5	150	Екзамен
Міжнародний маркетинг	5	150	Залік
Менеджмент міжнародних проєктів	5	150	Екзамен

VI. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до вимог стандарту вищої освіти після виконання студентом навчального плану у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра (дипломної роботи) за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини». До атестації допускаються студенти, які виконали всі вимоги освітньої програми та навчального плану.</p>
<p>Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи</p>	<p>ХНЕУ ім. С. Кузнеця розробляє та затверджує: Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; регламент перевірки кваліфікаційних (дипломних) робіт на унікальність. Кафедрою затверджується нормативи унікальності текстів кваліфікаційних (дипломних) робіт.</p> <p>Кваліфікаційна (дипломна) робота має передбачати самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері міжнародних економічних відносин, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Кваліфікаційна (дипломна) робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації бакалавра для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти.</p> <p>Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого Екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу документа про вищу освіту.</p> <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється ЕК, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p> <p>У кваліфікаційній (дипломній) роботі не має бути академічного плагіату, фальсифікації та результатів списування.</p> <p>Кваліфікаційна (дипломна) робота бакалавра допускається до захисту перед Екзаменаційною комісією за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який затверджений кафедрою.</p> <p>Для оприлюднення та публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційних (дипломних) робіт, запобігання академічного плагіату кваліфікаційні (дипломні) роботи мають бути розміщені на інформаційних ресурсах Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту</p>	<p>Атестація здійснюється публічно та відкрито. У процесі публічного захисту кандидат на присвоєння бакалаврського ступеня повинен показати уміння чітко і впевнено викладати зміст проведених досліджень, аргументовано відповідати на запитання та вести дискусію. Доповідь студента повинна супроводжуватися презентаційними матеріалами призначеними для загального перегляду. Ухвалення екзаменаційною комісією рішення про присудження ступеня бакалавра міжнародних економічних відносин, видачу диплома бакалавра за результатами атестації студентів оголошуються після оформлення в установленому порядку протоколів засідань екзаменаційної комісії.</p>

VII. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Принципи забезпечення якості освіти: відповідальність за якість вищої освіти, що надається; забезпечення якості відповідає різноманітності систем вищої освіти, закладів вищої освіти, програм і студентів; забезпечення якості враховує потреби та очікування студентів, усіх інших стейкхолдерів та суспільства.</p> <p>Процедурами забезпечення якості освіти є: розробка стратегії і політики в сфері якості вищої освіти; розробка механізму формування, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; розробка системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярного оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб, згідно з розробленими та затвердженими правилами; організація підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; формування необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за освітньою програмою; створення та функціонування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; оприлюднення об'єктивної неупередженої інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; розробка політики щодо ефективного запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях здобувачів вищої освіти; інших процедур і заходів.</p>
<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</p>	<p>Моніторинг і періодичний перегляд програм здійснюється з метою забезпечення їх відповідності потребам студентів і суспільства. Моніторинг спрямований на безперервне вдосконалення програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони.</p> <p>Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти.</p> <p>Це передбачає оцінювання: змісту програми в контексті останніх досліджень у сфері соціального забезпечення, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; потреб суспільства, що змінюються; навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньої програми; ефективності процедур оцінювання студентів; очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; навчального середовища відповідності меті і змісту програми; якості сервісних послуг для здобувачів вищої освіти. Програми регулярно переглядають і оновлюють, залучаючи до цього процесу здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів.</p>

<p>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти базується на принципах студентоцентрованого навчання та передбачає наступне: оцінювачі (експерти) ознайомлені з існуючими методами проведення тестування та екзаменування і отримують підтримку для розвитку власних навичок у цій сфері; критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; оцінювання проводиться предметною комісією у складі більше ніж дві особи; процедури оцінювання здобувачів вищої освіти повинні враховувати пом'якшувальні обставини; оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; наявність офіційної процедури розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будується на наступних принципах: обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації</p>
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Вищі навчальні заклади забезпечують освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснюють відповідну підтримку студентів. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність.</p>
<p>Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</p>	<p>З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості;</p>

	управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про діяльність за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, студентів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для студентів тощо.
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, сформована в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, базується на таких принципах: дотримання загальноприйнятих принципів моралі; демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; дотримання норм законодавства про авторське право; посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; самостійне виконання індивідуальних завдань. У випадку порушення принципів академічної доброчесності відповідні особи притягуються до відповідальності відповідно до законодавства та діючих у ХНЕУ ім. С. Кузнеця положень та норм.

Спеціальні вимоги до зарахування: Набір на спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини» освітнього рівня «бакалавр» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного тестування.

Для успішного засвоєння освітньої програми бакалавра абітурієнти повинні мати повну загальну середню освіту та здібності до оволодіння знаннями, вміннями й навичками в галузі загальноекономічних та фахових наук.

Професійні профілі випускників: бакалавр фінансів, банківської справи та страхування за освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес» здатний виконувати професійні роботи (за Державним класифікатором професій ДК 003: 2010):

Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК003:2010:

Код КП	Професійна назва роботи
1475.4	Менеджер (управитель) із зовнішньоекономічної діяльності
2419.2	Експерт із зовнішньоекономічних питань
2419.2	Консультант із зовнішньоекономічних питань
2441.2	Економіст з міжнародної торгівлі

VIII. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Згідно статті 32 п. 1 Закону України «Про вищу освіту» Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця проводить підготовку бакалаврів за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини.

Діяльність вищого навчального закладу провадиться на принципах:

- 1) автономії та самоврядування;
- 2) розмежування прав, повноважень і відповідальності засновника (засновників), державних органів та органів місцевого самоврядування, до сфери управління яких належить вищий навчальний заклад, органів управління вищого навчального закладу та його структурних підрозділів;
- 3) поєднання колегіальних та єдиноначальних засад;
- 4) незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій (крім вищих духовних навчальних закладів).

Перелік використаних джерел

1. Закон «Про вищу освіту»: за станом на 20.06.2016 р. [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Международная стандартная классификация образования (МСКО) 2011 [Електронний ресурс] / Інститут статистики ЮНЕСКО, 2013. – 87 с. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/iscod-2011-ru.pdf>.
3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соціформ», 2010. – 746 с.
4. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листоп. 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011>.
5. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Електронний ресурс]. – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с. Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1. Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та Відповідальність АВ1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов				
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК1	Зн1		К2	
ЗК2		Ум1	К1	АВ3
ЗК3	Зн2			АВ3
ЗК4		Ум1		АВ1
ЗК5			К2	
ЗК6			К2	
ЗК7		Ум1	К1	
ЗК8	Зн2	Ум1		
ЗК9			К1	АВ2
ЗК10		Ум1	К1, К2	
ЗК11			К1, К2	АВ2
ЗК12	Зн2	Ум1	К1	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
СК1	Зн2	Ум1		
СК2	Зн1	Ум1		

CK3	3H1			
CK4	3H2	УМ1		
CK5		УМ1		AB1
CK6		УМ1	K1	
CK7	3H1	УМ1		
CK8		УМ1	K2	
CK9	3H1			AB3
CK10.			K2	AB1
CK11.	3H2	УМ1		
CK12	3H1	УМ1		
CK13		УМ1		AB2
CK14.			K2	AB3
CK15		УМ1	K1	
CK16		УМ1		AB3
CK17		УМ1		
CK18		УМ1	K1	AB1

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Міжнародний бізнес»
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
за першим (бакалаврським) рівнем

Забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців з міжнародних економічних відносин, які мають необхідні фундаментальні і практичні знання у сфері міжнародного бізнесу є важливим і актуальним завданням для розвитку економіки України та її інтеграції у світовий економічний простір. Для Харківського регіону така підготовка має особливе значення, тому що однією з провідних галузей є машинобудування. Для даної галузі дуже важливо є налагодження міжнародних зв'язків, як зі східними країнами, так і з країнами Європейського Союзу. Такі економічні реалії вимагають підготовки фахівців, здатних налагоджувати міжнародні економічні зв'язки, активізувати пошук нових ринків, стимулювати альтернативні напрями розвитку економіки регіону. Торговельний потенціал Сполучених Штатів Америки, Німеччини, Великої Британії, Франції, Японії, Канади не повністю використаний українськими підприємствами, що є альтернативною можливістю географічної диверсифікації експорту. В таких умовах має місце підвищений попит на кваліфікованих фахівців у сфері міжнародного бізнесу, що і створює інтерес до представленої на рецензування освітньо-професійної програми.

Освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес» галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за першим (бакалаврським) рівнем розроблена проєктною групою кафедри міжнародних економічних відносин Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця на основі узагальнення досвіду провідних підприємств регіону, які є потенційними роботодавцями. Виявлені тенденції ринку праці та особливості діяльності експорт- й імпорт-орієнтованих підприємств довели наявність потреби в підготовці фахівців-міжнародників, здатних розв'язувати спеціальні задачі та практичні проблеми з ефективного управління міжнародним бізнесом.

Запропоновані компоненти освітньо-професійної програми, їхня впорядкована структура та логічна послідовність дають можливість

здобувачам вищої освіти набути професійних компетентностей щодо інституційних, комунікаційних, аналітичних, організаційних та інших аспектів ведення міжнародного бізнесу. Під час проходження практики студенти можуть застосувати набуті компетентності, а потім удосконалити їх у свої подальшій професійній діяльності.

Цикл професійної підготовки освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» спрямований на опанування майбутніми фахівцями знань та оволодіння навичками щодо використання сучасних інформаційних технологій та математичних методів, засвоєння країнознавства, визначення особливостей організаційної поведінки міжнародних компаній, опанування зовнішньоекономічної діяльності, міжнародного маркетингу, міжнародного бізнесу та підприємництва. Також структура освітньо-професійної програми передбачає значну частину дисциплін вільного вибору, що дає змогу врахувати як інтереси студента, так і швидко реагувати на зміни і запити роботодавців.

Перелік компетентностей випускника освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» забезпечує реалізацію важливих результатів навчання і враховує запити стейкхолдерів, що дає змогу досягти заявленої програмної мети з підготовки висококваліфікованих фахівців з міжнародних економічних відносин.

Зазначене дозволяє дійти висновку, що рецензована освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес» відповідає вимогам до підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем і може бути рекомендована до використання в навчальному процесі для підготовки бакалаврів за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини».

Заступник генерального
директора АТ «УПЕК»

Хрушова Т.В.

REVIEW

for an educational and professional program
"International Business"
first (bachelor's) level of higher education
by specialty 292 «International Economic Relations»
field of study 29 «International Relations»
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

The educational and professional program "International Business" of the first (bachelor's) level of higher education in the specialty "International Economic Relations", which is reviewed, is aimed at training highly qualified specialists in international economic relations who have the necessary fundamental knowledge in the field of international business processes at the corporate level and possess competences and practical skills necessary for solving complex tasks and problems of effective management of international business.

A special feature of the educational and professional program is that the emphasis is placed on the study of international economic relations and the world economy; foreign economic activity of Ukraine and Kharkiv region; corporate forms and models of international business; mechanisms of organization, management, marketing of international business; financing, communication technologies and digital transformation of business processes in the system of international business; security-oriented development of small and medium-sized businesses on international markets.

The content and structure of the educational and professional program for applicants of the first (bachelor) level in the specialty 292 "International Economic Relations" is characterized by correspondence to the subject area of the specialty, systematic construction and logical sequence. The educational and professional program allows forming an individual educational trajectory by choosing selective educational components.

The peer-reviewed educational and professional program 292 International Economic Relations allows students to acquire competence in the field of solving complex problems related to professional activity in the field of international economic relations, namely the ability to manage international business, form, develop and implement strategies for personnel management of an international

company, marketing, competitive, innovative, financial and other, taking into account the direction of activity of the subject of international business, taking into account the priorities of the start-specialization of the Kharkiv region. In addition, the applicants must demonstrate a number of learning outcomes, among which it is worth focusing on the ability to carry out a comprehensive analysis of complex economic systems, compare and compare their components, evaluate and argue for evaluations of the effectiveness of their functioning; apply the analytical toolkit for researching the state and prospects for the development of certain segments of the international markets of goods and services using modern knowledge about the methods, forms and tools of regulation of international trade.

All of the above shows that the peer-reviewed educational and professional program International Business for training students of higher education at the first (bachelor) level in the specialty 292 International Economic Relations is modern and relevant, ensures the formation of general and special (professional) competencies, program results and can be recommended for use.

Reviewer,

František Ošavský, PhD.

Faculty of management

Comenius University in Bratislava

Рецензія
на освітню програму «Міжнародний бізнес»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»

Динамічні зміни навколишнього середовища, що зумовлені швидким інноваційно-технологічним розвитком, зростанням впливу цифрової економіки, кризовими явищами, висувають нові вимоги до підготовки висококваліфікованих фахівців, які прагнуть до вдосконалення свого професійного досвіду, здатні конкурувати на ринку праці сучасними знаннями, навичками та інноваційним мисленням, долати комунікативні бар'єри та ефективно виконувати свої професійні функції. Це є свідченням необхідності застосування компетентнісного підходу до підготовки студентів. Освітня програма «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що розроблена в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця відповідає цим вимогам та забезпечує умови для підготовки висококваліфікованих фахівців з міжнародних економічних відносин.

Структура освітньої програми «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця та освітні компоненти, відповідають Стандарту вищої освіти 292 «Міжнародні економічні відносини». Унікальність програми визначена підготовкою фахівців здатних розвивати міжнародні економічні відносини у сферах смарт-спеціалізації міста Харкова та Харківського регіону, а саме IT- та високотехнологічних галузях, створювати умови безпеко-орієнтованого розвитку бізнесу для успішної інтеграції у світовий та європейський економічний простір. Академічна мобільність підтверджується діючою програмою двох дипломів з Політехнічним інститутом Браганси (Португалія).

Вибіркова складова освітньо-професійної програми складається з вибіркового навчальних дисциплін за спрямуванням, майнора або вільних майнорів, мейджорів, що забезпечує достатню кількість дисциплін для формування індивідуальної траєкторії навчання здобувача.

Внутрішня політика якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця здійснюється відповідно: Європейським стандартам та рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG); статті 16 Закону України «Про вищу освіту»; Стандарту вищої освіти за спеціальністю 292 Міжнародні економічні

відносини та принципам відповідальності, відповідності, адекватності, автономності, вимірюваності, академічної культури, відкритості.

Внутрішнє забезпечення якості освітнього процесу за програмою «Міжнародний бізнес» в університеті підтримується необхідними навчальними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.). Особливістю освітнього процесу є діюча в університеті персональна навчальна система (ПНС), що розроблена та діє в ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Проведений аналіз поданої на рецензування ОП «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» дозволяє зробити висновок, що програма відповідає національним та міжнародним вимогам з підготовки фахівців міжнародних економічних відносин, має чітке професійне спрямування та забезпечує високоякісну підготовку здобувачів вищої освіти.

Рецензент:

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародних
економічних відносин
Хмельницького національного
університету

Дмитро ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ